

ZAMONAVIY TIBBIYOTDA BOLALARDA ANEMIYAGA O'Z VAQTIDA YONDASHISH XUSUSIYATLARI.

Narzullaeva Mehrangiz Azizxonovna
Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Farmatsevtika ishini tashkil qilish
kafedrası assistenti

Annotatsiya

Anemiya hozirda keng tarqalgan kasallikdir. Ichki muammolar va jiddiy kasalliklar har doim yetishmovchilikning rivojlanishiga sabab bo'lmaydi. Atrof-muhit, noto'g'ri ovqatlanish, yomon odatlar - bularning barchasi qon tarkibiga ta'sir qiladi. O'zingizni o'zboshimchalik bilan davolamang! Agar shifokorga o'z vaqtida murojaat qilsangiz, tana uchun jiddiy oqibatlarni oldini olishingiz mumkin.

Alohida-alohida, ayollarga eslatmoqchimanki, qonda yetarli miqdorda temir bo'lmasa, jilvakor sochlar, uzun tirnoqlar va sog'lom teri bo'lmaydi. Anemiya sabablari, belgilari va davolash usullarini aniqlashga zamonaviy yondashuvga ega ishonchli klinikalarni tanlang.

Kalit so'zlar. Anemiya, gemoglobin, ferritin, transferrin, antinatal, intranatal

Аннотация

Анемия - коварное заболевание. Внутренние проблемы и серьезные недуги не всегда становятся причиной развития дефицита. Окружающая среда, неправильное питание, вредные привычки - все это влияет на состав крови. Не занимайтесь самолечением! Если своевременно обратиться к врачу, можно избежать серьезных последствий для организма. Отдельно хотелось бы напомнить женщинам, что без достаточного количества железа в крови не будет роскошных блестящих волос, длинных ногтей и здоровой кожи. Выбирайте надежные клиники с современным подходом к выявлению причин, симптомов и лечению анемии.

Ключевые слова. Анемия гемоглабин, ферритин, антинатал, интранатал

Annotation

Anemia is an insidious disease. Internal problems and serious illnesses do not always cause the development of deficiency. The environment, poor nutrition, bad habits - all this affects the composition of the blood. Don't self-medicate! If you consult a doctor in a timely manner, you can avoid serious consequences for the body. Separately, I would like to remind women that without a sufficient amount of

iron in the blood there will be no luxurious shiny hair, long nails and healthy skin. Choose trusted clinics with a modern approach to identifying the causes, symptoms and treatment of anemia.

Key words: Anemia, hemoglobin, ferritin, transferrin, antenatal, intranatal.

Muammoning dolzarbligi. Bolalarda anemiya rivojlanishiga ko'mak beradigan bir qator omillar mavjud. Antenatal omillar homila rivojlanishining butun davri davomida ta'sir qiladi. Homiladorlik davrida normal gematopoez uchun homila tanasi yetarli miqdorda temirni olishi va to'plashi kerak (o'rtacha miqdori 300 mg). Onadan temirning eng faol o'tishi va uning bolaning tanasida to'planishi 28-32 xaftada sodir bo'ladi. Agar bu davrda homiladorlik to'g'ri rivojlanmasa, temir almashinuvi buziladi va uning zaxiralari xomilada etarli darajada to'planmaydi. Agar ayol homiladorlik paytida temir tanqisligi bilan og'rigan bo'lsa, bolalarda anemiya ko'pincha paydo bo'ladi. Intrapartum omillar ko'p hollarda tug'ruq paytida katta qon yo'qotish bilan bog'liq.

Bu platsentaning ajralishi, kindik ichakchasining o'z vaqtida bog'lanmaganligi yoki tug'ruq paytida ayolga shikast yetkazishi mumkin bo'lgan akusherlik vositalaridan foydalanganda sodir bo'ladi. Erta tug'ilish ham hayotning uchinchi oyidan boshlab bolalarda kamqonlikning rivojlanishiga yordam beradi. Postnatal omillar tug'ilgandan so'ng darhol temir tanqisligi anemiyasining rivojlanishiga yordam beradi. Ular ekzogen va endogen bo'lishi mumkin. Endogen anemiya ma'lum sharoitlar bilan qo'zg'atiladi: yangi tug'ilgan chaqaloqning gemolitik kasalligi, suyak iligi etishmovchiligi, anormal gemoglobin sintezi.

Bolalarda anemiya boshqa bir qator sabablarga ko'ra yuzaga kelishi mumkin: muntazam qon yo'qotish, masalan, gematopoetik organlarning kasalliklari tufayli; vitamin etishmasligi; oziqlanish sabablari, ona sutida temir etarli bo'lmaganda; temirning so'rilishi va metabolizmining buzilishi.

Bundan tashqari, gemoglobinning etarli emasligi toza havoda kamdan-kam yurish, zaharlanish, radiatsiya ta'siri, jismoniy harakatsizlik, infeksiyalar va bolaning tez o'sishi bilan ta'sir qiladi. Bolalarda kamqonlikning rivojlanishi faol o'sish, eritropoezning intensiv jarayoni, hosil bo'lgan elementlarning soni va aylanma qon hajmining ko'payishi bilan bog'liq. Biroq, bolalardagi gematopoetik apparat hali ham yetuk emas va turli xil salbiy ta'sirlarga juda zaif.

Sog'lom gematopoetik tizim temir, oqsil, vitaminlar va boshqa foydali komponentlarning ma'lum bir zaxirasini talab qiladi, shuning uchun ovqatlanishdagi eng kichik xatolik, turli xil infeksiyalar va organizmga toksik ta'sirlar chaqaloqda

anemiya rivojlanishiga olib kelishi mumkin. Olti oydan keyin neonatal foydali komponentlarning zaxiralari asta-sekin tugaydigan bolalar temir tanqisligiga ayniqsa sezgir. To'g'ri davolanmagan bolalarda uzoq muddatli anemiya gipoksiya, organlar va to'qimalarda o'zgarishlar bilan birga keladi. Anemiya bilan og'rigan bola jismoniy va aqliy rivojlanishida tengdoshlaridan orqada qoladi, ko'pincha infeksiyalardan aziyat chekadi va kasalliklardan keyin patologik jarayonlar va asoratlarni rivojlanishiga moyil.

Tashxis choralari laboratoriya qon testlariga asoslanadi. Klinik tahlil gemoglobin darajasining pasayishini aniq ko'rsatadi. Biokimyoviy qon tekshiruvi qon zardobidagi temir darajasini, transferrinning temir bilan to'yinganlik darajasini, qon zardobidagi konsentratsiyasini, shuningdek bilirubin va vitaminlar miqdorini aniqlaydi. Bolada anemiyaning murakkab holatlarida mutaxassislar keyingi tadqiqotlar uchun suyak iligi ponksiyonini amalga oshiradilar. Diagnostika jarayonida shifokorlar qizil qon tanachalari va gemoglobin tarkibini hisobga olgan holda patologiyani og'irligini aniqlaydilar. Ba'zi bolalar qo'shimcha tekshiruvga muhtoj. Davolovchi shifokor qorin bo'shlig'i va buyraklarning ultratovush tekshiruvini, shuningdek, ezofagogastroduodenoskopiyaning buyurishi mumkin. Tor mutaxassislar bilan maslahatlashuvlar ko'rsatiladi - gastroenterolog, ginekolog, nefrolog. Tekshiruv natijalariga ko'ra anemiyani davolash bo'yicha klinik tavsiyalar beriladi.

Bolalarda anemiya rivojlanishiga yordam beruvchi omillar antenatal, intranatal va postnatalga bo'linadi.

Intrauterin rivojlanish jarayonida antenatal omillar ta'sir qiladi. Homiladorlik davrida bolada gematopoezning normal kechishi uchun uning tanasi onadan olishi va etarli miqdorda temir (taxminan 300 mg) to'plashi kerak.

Homilador ayoldan temirning eng qizg'in o'tkazilishi va uning homilada to'planishi homiladorlikning 28-32 xaftaligida sodir bo'ladi. Ushbu davrda homiladorlikning normal kechishini buzish (gestosis, fetoplasental etishmovchilik, homiladorlik xavfi, platsentaning erta ajralishi, qon ketishi, onaning yuqumli kasalliklari, surunkali jarayonlarning kuchayishi) temir almashinuvining buzilishiga va uning bolada etarli darajada to'planishiga olib keladi. tanasi. Bolalarda kamqonlik, agar ayol homiladorlik paytida ham kamqonlik bilan og'rigan bo'lsa, paydo bo'ladi. Ko'p homiladorlik yangi tug'ilgan chaqaloqlarda anemiya rivojlanishiga yordam beradi.

Bolalarda anemiyaning intrapartum omillari asosan tug'ruq paytida qon yo'qotish bilan bog'liq. Qon yo'qotish tug'ruq vaqtida platsentaning muddatidan oldin

ajralishi, kindik ichakchasining erta yoki kech bog'lanishi, to'g'ri ishlov berilmaganda kindik ichakchasidagi qon ketishi yoki travmatik akusherlik vositalarini qo'llashda mumkin. Erta tug'ilish tug'ilishdan boshlab yoki hayotning taxminan 3-oyidan boshlab barcha erta tug'ilgan chaqaloqlarda anemiya aniqlanishiga olib keladi.

Bolalarda anemiyaning postnatal omillari tug'ilgandan keyin boshlanadi va endogen yoki ekzogen bo'lishi mumkin. Bolalardagi endogen anemiyaning sabablari yangi tug'ilgan chaqaloqning gemolitik kasalligi, g'ayritabiiy gemoglobin sintezi va suyak iligining birlamchi konstitutsiyaviy etishmovchiligi tufayli qizil qon hujayralariga zarar etkazishi mumkin.

Adabiyotlar ro'yxati.

1. Классификация и диагностика анемий у детей/ Румянцев А.Г.// Вопросы современной педиатрии. - 2011. - Т.10, №1.
2. Базарова Н. С., Зиядуллаев Ш. Х. Современные аспекты полиморфных генов матричной металлопротеиназы и ее тканевых ингибиторов у детей с хроническим гломерулонефритом и прогноз заболевания //журнал гепатогастроэнтерологических исследований. – 2022. – Т. 3. – №. 1.
3. Бозорова, Н. ., Анорбаева , Ш., & Назарова, . Л. . (2023). значение поддорожника в народной медицине. *Инновационные исследования в современном мире: теория и практика*, 2(10), 5–6. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/zdit/article/view/11475>
4. Нарзуллаева М. А. ОСОБЕННОСТИ СВОЕВРЕМЕННОГО ПОДХОДА К АНЕМИЯМ У ДЕТЕЙ //Научный Фокус. – 2023. – Т. 1. – №. 5. – С. 105-108.
5. Нарзуллаева М. А., Туйчиев Н. Х. РАСПОСТРАНЁННОСТЬ ОБЛЕПИХИ В ЗАРАФШАНСКОЙ ДОЛИНЕ //Горизонты биофармацевтики. – 2023. – С. 165-167.
6. Azizxonovna N. M. GULXAYRI OSIMLIGINING DORIVOR XUSUSIYATLARI //Journal of Universal Science Research. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 769-772.
7. Нарзуллаева М. А. АЛТЕЙ И ЕГО ПОЛЕЗНЫЕ СВОЙСТВА В МЕДИЦИНЕ //Journal of Universal Science Research. – 2023. – Т. 1. – №. 8. – С. 91-94.
8. Nabieva F. S., Narzullayeva M. A., Bo'Riyev M. G. YUQUMLI KASALLIKLARNI TASHXISLASHDA IMMUNOFERMENT TAHLILINING ANAMIYATI //Research Focus. – 2022. – Т. 1. – №. 4. – С. 161-164.

9. Azizkhonovna N. M., Madullaevich I. O. Uses of sea buckthorn and its beneficial properties in medicine //Eurasian Medical Research Periodical. – 2023. – Т. 19. – С. 57-59.
10. Azizkhonovna N. M. et al. ALTHAEA ARMENIACA TEN AND ITS USEFUL PROPERTIES IN MEDICINE //Научный Фокус. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 256-259.
11. Sobirjonovna B. N. et al. CHAKANDA O'SIMLIGIGA ZAMONAVIY QARASHLAR //journal of innovations in scientific and educational research. – 2023. – Т. 6. – №. 2. – С. 209-211.
12. Нарзуллаева М. и др. ЛЕКАРСТВЕННОЕ РАСТЕНИЕ ОБЛЕПИХА И ЕГО ПОЛЕЗНЫЕ СВОЙСТВА В МЕДИЦИНЕ //Инновационные исследования в современном мире: теория и практика. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 68-70.
13. Mavsuma O. MEDICINAL PROPERTIES OF SEA BUCKTHORN (Hippophae Rhamnoides L.) OIL PLANT //Horizon: Journal of Humanity and Artificial Intelligence. – 2023. – Т. 2. – №. 3. – С. 1-3.
14. Sadriddinovna A. S., Gulyamovna A. M. The relevance of the meaning of plantain in folk medicine //Eurasian Medical Research Periodical. – 2023. – Т. 19. – С. 49-50.
15. Gulyamovna A. M., Sadriddinovna A. S. Hypotensive properties of the plant salvia submutica //Eurasian Medical Research Periodical. – 2023. – Т. 19. – С. 51-52.
16. Базарова Н. С., Зиядуллаев Ш. Х. Современные аспекты полиморфных генов матриксной металлопротеиназы и ее тканевых ингибиторов у детей с хроническим гломерулонефритом и прогноз заболевания //журнал гепатогастроэнтерологических исследований. – 2022. – Т. 3. – №. 1.
17. Бозорова, Н. ., Анорбаева, Ш., & Назарова, Л. . (2023). значение подорожника в народной медицине. Инновационные исследования в современном мире: теория и практика, 2(10), 5–6.
18. Nuridinovna S. K., Sobirzhonovna B. N., Batirbekovna A. N. Heart Damage and Arrhythmias in Children After Coronavirus Infection: Early and Remote Observations //Eurasian Research Bulletin. – 2023. – Т. 18. – С. 61-64
19. Sobirjonovna B. N. et al. ZUBTURUM O'SIMLIGINING XALQ TABOVATIDAGI AHAMIYATI //JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH. – 2023. – Т. 6. – №. 2. – С. 215-216.

20. Ахмедов Б., Буриев З. ДОРИВОР АНОР (PUNICA GRANATUM L.) ЭКСПЛАНТЛАРИНИ ТАНЛАШ ВА СТЕРИЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 1 Part 2. – С. 131-134.
21. Akhmedov B., Buriev Z. SELECTION AND STERILIZATION OF MEDICINAL POMEGRANATE (PUNICA GRANATUM L.) EXPLANTS //Центральноазиатский журнал образования и инноваций. – 2023. – Т. 2. – №. 1. – С. 106-108.
22. Алтыбоева М. Г., Бозорова Н. С. СОВРЕМЕННЫЕ ВЗГЛЯДЫ НА КИШЕЧНУЮ МИКРОФЛОРУ У ДЕТЕЙ //Научный Фокус. – 2023. – Т. 1. – №. 5. – С. 109-112.
23. G'ulomovna O. M., Sobirjonovna B. N. MODERN VIEWS ON INTESTINAL MICROFLORA IN CHILDREN //Научный Фокус. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 279-282